

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i INF3170/4170 — Logikk

Eksamensdag: 9. juni 2005

Tid for eksamen: 14:30–17:30

Oppgavesettet er på 2 sider.

Vedlegg: Ingen

Tillatte hjelpemidler: Ingen

Kontroller at oppgavesettet er komplett før du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1 Tablåkkalkyle (20 %)

(a) Forklar (med 30 ord eller mindre) hva det vil si at en tablåkkalkyle er komplett.

(b) Forklar (med 100 ord eller mindre) hva det vil si at et fri-variabel tablå er oppfylbart.

Bevis formelen

$$\exists x(Px \rightarrow \forall xPx)$$

(c) i grunn tablåkkalkyle (d) i fri-variabel tablåkkalkyle.

Oppgave 2 Naturlig deduksjon (15 %)

Bevis følgende formler i naturlig deduksjon.

$$(a) P \rightarrow (Q \rightarrow (P \wedge Q))$$

$$(b) \forall x(Px \rightarrow Qx) \rightarrow \forall x(\neg Qx \rightarrow \neg Px)$$

Oppgave 3 Induksjon (10 %)

La S være en mengde utsagnslogiske formler som inneholder $P_i \rightarrow P_{i+1}$ for alle naturlige tall $i \geq 1$, dvs. $S = \{P_1 \rightarrow P_2, P_2 \rightarrow P_3, P_3 \rightarrow P_4, \dots\}$. Vis ved induksjon at $P_1 \rightarrow P_k$ er en logisk konsekvens av S for alle naturlige tall $k > 1$.

(Fortsettes på side 2.)

Oppgave 4 Hilbert-Frege-systemer (15 %)

(a) Det enkleste Hilbert-Frege-systemet, med tre aksiomer og en slutningsregel, er sunt og komplett for utsagnslogikk. Forklar (med ikke mer enn 100 ord) hva sunnhet av systemet betyr og hvorfor systemet er sunt.

(b) Bruk deduksjonsteoremet og vis at følgende formel er et teorem.

$$(P \rightarrow (Q \rightarrow R)) \rightarrow (Q \rightarrow (P \rightarrow R))$$

Oppgave 5 Hintikka-mengder (20 %)

La $L(R, F, C)$ være et førsteordens språk gitt av $R = \{P, Q\}$, $F = \emptyset$ og $C = \{a, b\}$, hvor P har aritet 1 og Q har aritet 2.

For hver av formlene nedenfor, finn en Hintikka-mengde som inneholder formelen. Er formlene oppfyllebare? Forklar hvorfor eller hvorfor ikke.

$$\begin{aligned} &\neg(\forall x P_x \rightarrow \exists x(P_x \wedge Qax)) \\ &\forall x \exists y Qxy \wedge \neg \exists y \forall x Qxy \end{aligned}$$

Oppgave 6 Sant eller usant? (20 %)

Er følgende påstander sanne eller usanne? Hvis påstanden er usann, så gi et moteksempel. (X , Y and Z står for lukkede første-ordens formler.)

1. For alle X , så er X eller $\neg X$ oppfyllebar.
2. For alle X , så er X eller $\neg X$ gyldig.
3. Hvis $X \rightarrow Y$ er gyldig, så er $X \rightarrow (Y \vee Z)$ gyldig.
4. Hvis $X \rightarrow Y$ er gyldig, så er $X \rightarrow (Y \wedge Z)$ gyldig.